

TREMTINIS

LIETUVOS POLITINIŲ KALINIŲ IR TREMTINIŲ SAJUNGOS SAVAITRAŠTIS

Eina nuo 1988 m. spalio 28 d.

Nr. 30 (219)

1996 m. rugpjūtis

Šmeižto paneigimas

Spaudoje retsykiais pasirodo publikacijų, kuriose nurodoma, kad Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Alytaus skyriaus pirmininkas, buvęs politinis kalinys Stasys Kizelavičius, neva sąmoningai bendradarbiavęs su raudonojo okupanto karine specialiąja tarybą "Smerš".

LPKTS taryba ir mandatų-etikos komisija, susipažinusi su Stasio Kizelavičiaus, g.1925m., archyvine byla Nr.46459/3 ir kitomis aplinkybėmis, paaiškina:

Stasys Kizelavičius 1944 12 08 buvo mobilizuotas į sovietų armiją ir tarnavo Rusijoje, o vėliau buvo fronte Latvijoje Raudonosios armijos 360 Nevelio divizijoje, aktyviuose karo veiksmuose nedalyvavo. Būdamas eiliniu kareiviu, 1944m. rugsėjo mėn. buvo paskirtas į dalinio kontržvalgybos "Smerš" skyrių ir gavo pseudonimus. S.Kizelavičius nuslėpė savo socialinę kilmę (tėvas buvo Alytaus kalėjimo tarnautojas, o 1942m. - jo viršininkas). Iš bylos tardymo protokolų ir Marijos Petrauskienės tardymo parodymų paaiškėja, kad jos brolis Stasys Kizelavičius iš anksto buvo numatęs dezertyruoti iš sovietinės armijos ir eiti į partizanus. Todėl namiškiai iš sovietų karininko nupirko fiktyvią pažymą apie motinos ligą ir nusiuntė į S.Kizelavičiaus dalinį. Pažyma padėjo jam

gauti atostogų, ir 1945 10 01 jis atvyko į Alytų. Čia partizanų ryšininkė Aldona Pangonytė ir Marija Petrauskienė Miklusėnų kaime, Miko Pangonio namuose, surengė Stasio Kizelavičiaus susitikimą su partizanų būrio vadu Miku Petrausku- Aru (M.Petrauskienės vyru) ir Andriulevičiumi- Žilvinu. S.Kizelavičius buvo priimtas į partizanų būrį. 1945m. spalio 3 į 4 naktį S.Kizelavičius, jo sesuo M.Petrauskienė, A.Pangonytė ir namo šeimininkas M.Pangonis buvo saugumo suimti. Po žiaurių tardymų karo tribunolas 1946 03 13 Stasį Kizelavičių nuteisė pagal RTFSR BK 58-1 "b" straipsnį 10m. kalėjimo ir 5m. teisių atėmimo. Į Lietuvą S.Kizelavičius grįžo 1956m. Visą laiką S.Kizelavičius buvo bolševikų valdžios ujamas.

Remiantis archyvinės bylos Nr.46459/3 ir kitais duomenimis, politinio kalinio Stasio Kizelavičiaus sąmoningo bendradarbiavimo su sovietine kontržvalgyba nerasta ir nusikaltimų tėvynei nepadaryta.

Išpuolius prieš S.Kizelavičių galima laikyti kaip atsaką į jo aktyvią veiklą ginant Parlamentą 1991-ųjų sausio dienomis ir piketų organizavimą Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centre bei nuolatinį patriotinį darbą už tėvynės nepriklausomybės įtvirtinimą.

LPKTS tarybos pirmininkas A.LUKŠA